

“Jitahidi kujionyesha kuwa umekubaliwa na Mungu, mtenda kazi asiye na sababu ya kutahayari, ukitumia kwa halali neno la kweli.” 2 Timotheo 2:15

Kufanya Wanafunzi - Kudumu Katika Neno Lake

SOMO LA 10 - KATIKA VITA

“Kesheni, simameni imara katika Imani, fanyeni kiume, mkawe hodari. Mambo yenu yote na yatendeke katika upendo.” 1 Wakorintho 16:13-14

Tuko katika vita dhidi ya maadui watatu. Maisha ya Kikristo yanaweza kuelezwa kwa usahihi kwa maneno mazuri kama vile ... faraja, kutosheka, msamaha, wema, fadhili, tumaini, furaha, fadhili, upendo, rehema, amani na kuridhika. Hata hivyo, maneno haya hayatoi taswira kamili ya uhalisia wa kuishi maisha ya Kikristo. Usipoteze mtazamo wa taswira kamili ... uko katika vita. Biblia inasema kwamba uko katika vita dhidi ya maadui watatu walioanguka ... dunia iliyoanguka, asili yako iliyoanguka, na malaika aliyeanguka. Umezaliwa katikati ya maadui ... umezaliwa katika dunia iliyoanguka. Asili yako iliyoanguka ni msaliti ... mwili wako unapigana dhidi yako kwa ndani. Isitoshe, unapigana na adui asiyeonekana ... Ibilisi. Maadui hawa watatu wanaleta vikwazo katika kuishi kwako kwa utukufu wa Mungu. Lazima uelewe maadui wako. Lazima uelewe mbinu za maadui wako. Unaweza kushinda vita vyako ikiwa utafuata maagizo ya Mungu ya vita.

Vita dhidi ya dhambi na majaribu. Vita dhidi ya maadui wako watatu mara nyingi hupiganwa dhidi ya dhambi na majaribu. Unahitaji kupambana na dhambi. Unahitaji kujua jinsi ya kupinga majaribu. Dhambi nyingi ni rahisi kutambua. Hata hivyo, baadhi ya mambo yanaweza kuwa sahihi katika hali moja na yasiwe sahihi katika hali nyingine ... au sahihi kwa mtu mmoja, na mabaya kwa mwingine. Unahitaji kuelewa jinsi ya kutambua dhambi. Kama Wakristo, tutajaribiwa. Tutapitia majaribu. Vita tunavyopigana ni hatari. Dhambi zetu ni kama majeraha tunayopata katika vita. Tutajeruhiwa. Ni lazima tushughulikie majeraha yetu ... tukiungama dhambi zetu kwa Mungu. Kuungama ni sharti la kusamehewa. Msamaha ni baraka kubwa kutoka kwa Mungu. Dhambi ambazo hazijaungamwa zina madhara makubwa. Waumini huumizwa katika vita. Tunahitaji kushughulikia majeraha yetu wenyewe ... na yale ya Waumini wengine.

Tutapata ushindi wa mwisho. Tunapigana katika vita ambavyo tayari tumeshindiwa. Yesu aliwashinda maadui wetu pale msalabani. Hata hivyo, lazima tupigane vita vyetu kila siku. Mungu ndiye kimbilio na nguvu yetu katika uwanja wa vita, *“Kwa maana ulikuwa kimbilio langu, Ngome yenye nguvu adui asinipate,”* Zaburi 61:3. Tunaweza kushinda vita vyetu ikiwa tutavipiga kulingana na maagizo ya Mungu ya vita. Kisha wakati wetu hapa duniani utakapokwisha, tutaweza kusema kile ambacho Mtume Paulo alisema karibu na mwisho wa maisha yake, *“Nimevipiga vita vilivyo vizuri, mwendo nimeumaliza, Imani nimeilinda,”* 2 Timotheo 4:7.

VITA VYETU DHIDI YA DUNIA

“Msiipende dunia, wala mambo yaliyomo katika dunia. Mtu akiipenda dunia, kumpenda Baba hakumo ndani yake. Maana kila kilichomo duniani, yaani, tamaa ya mwili, na tamaa ya macho, na kiburi cha uzima, havitokani na Baba, bali vyatokana na dunia. Na dunia inapita, pamoja na tamaa zake.” 1 Yohana 2:15-17

Kumwelewa Adui. Ulimwengu ni adui yetu. Tumezaliwa katika ulimwengu ulioanguka. Ulimwengu si rahisi wala si mkamilifu ... umelaaniwa na Mungu. *“Kwa maana viumbe vyote pia vinatazamia kwa shauku nyingi kufunuliwa kwa wana wa Mungu. Kwa maana viumbe vyote pia vilitiishwa chini ya ubatili; si kwa hiari yake, ila kwa sababu yake yeye aliyevitiisha katika tumaini; kwa kuwa viumbe vyenyewe navyo vitawekwa huru na kutolewa katika utumwa wa uharibifu, hata viingie katika uhuru wa utukufu wa watoto wa Mungu,”* Warumi 8:19-21. Tumezaliwa katikati ya maadui katika ulimwengu ulioanguka unaotawalwa na Shetani, 1 Yohana 5:19. Ulimwengu wetu unatawalwa na Shetani, Yohana 12:31. Shetani ndiye mfalme wa uwezo wa anga, Waefeso 2:1-3. Sisi ni askari katika nchi ya kigeni yenye uhasama.

Kuelewa mbinu za adui. Maisha ya hapa duniani ni magumu. Hata hivyo, ni ya muda tu. Dunia inaweza kutukengeusha ili tusizingatie mambo yenye umuhimu wa milele ... Mungu, Neno Lake, na watu. Tunaweza kushawishiwa kujihusisha sana na mambo yasiyodumu ya dunia hii kiasi kwamba hatumtii Mungu. Kwa Waumini wengi, vikengeushi vya dunia vinaweza kupimwa kwa saa. Maisha yanaweza kuwa na shughuli nyingi sana kiasi kwamba tunaweza kushawishiwa kutotenga muda kwa ajili ya mambo ya Mungu. Pia, tunaweza kujitoa kwa vitu vilivyoubwa badala ya kujitoa kwa muumbaji. Badala ya kumpenda Mungu, tunaweza kupenda vitu vya dunia hii ... viwe ni vitu vizuri au vibaya. Majaribu mengi ya dunia ni ya moja kwa moja na ni ya wazi. Lakini, mengine mengi ni fiche na si ya moja kwa moja. Tunapaswa kukua ili tuzidi kuwa kama Yesu ... lakini tunaishi katika dunia yenye vishawishi viingi vibaya. Watu na vitu vya dunia hii vinaweza kutuathiri moja kwa moja na kwa njia isiyo ya moja kwa moja. Ni lazima tuwe waangalifu sana ili kuzuia watu na vitu vya dunia hii visituweke chini ya ushawishi wao.

Kumshinda adui. Kushinda vita vyetu dhidi ya dunia kunaanza na kule kujua kwamba ushindi wa mwisho tayari umeshapatikana. Yesu alisema, *“Hayo nimewaambieni mpate kuwa na amani ndani yangu. Ulimwenguni mnayo dhiki; lakini jipeni moyo; mimi nimeushinda ulimwengu,”* Yohana 16:33. Tunaweza kupata ushindi katika vita vyetu vya kila siku dhidi ya ulimwengu. *“Kwa maana kila kitu kilichozaliwa na Mungu huushinda ulimwengu; na huku ndiko kushinda kuushindako ulimwengu, hiyo imani yetu. Mwenye kuushinda ulimwengu ni nani, isipokuwa ni yeye aminiye ya kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu?”* 1 Yohana 5:4-6. Ushindi wa mwisho dhidi ya ulimwengu umeshapatikana. Tunaweza kupata ushindi wa kila siku ikiwa tutafuata maagizo ya vita ya Mungu kwa ajili ya vita vyetu dhidi ya ulimwengu.

Maagizo ya Mungu ya vita

“Ndugu zangu, msistaajabu, ulimwengu ukiwachukia,” 1 Yohana 3:13. Usifikiri kwamba unapaswa kukubaliwa na ulimwengu. Yesu alisema, *“Iwapo ulimwengu ukiwachukia, mwajua ya kuwa umenichukia mimi kabla ya kuwachukia ninyi. Kama mngekuwa wa ulimwengu, ulimwengu ungewapenda walio wake; lakini kwa kuwa ninyi si wa ulimwengu, bali mimi naliwachagua katika ulimwengu, kwa sababu hiyo ulimwengu huwachukia,”* Yohana 15:18-19. Ufalme wake si wa ulimwengu huu, Yohana 18:36. Uraia wetu uko Mbinguni, Wafilipi 3:20. Tuko ulimwenguni ... lakini sisi si wa ulimwengu huu, Yohana 17:14-18. Wewe ni mgeni katika ulimwengu huu. Usitarajie kwamba utajihisi uko nyumbani. Bado hujafika nyumbani.

“Ushiriki taabu pamoja nami, kama askari mwema wa Kristo Yesu. Hakuna apigaye vita ajitiaye katika shughuli za dunia, ili ampendeze yeye aliyemwandika awe askari,” 2 Timotheo 2:3-4. Usijitie katika shughuli za dunia. Hiyo haimaanishi kuwa hupaswi kuhusika katika maisha. Hata hivyo, inamaanisha kwamba hupaswi kuruhusu shughuli, mali, na mahusiano yako yakuzuie kumtii Mungu. Kujitia katika mambo ya kidunia huwafanya baadhi ya Wakristo wasizae matunda, Marko 4:19. Ikiwa una shughuli nyingi sana kiasi kwamba huna muda wa kugundua na kutekeleza mapenzi ya Mungu ... basi una shughuli nyingi sana katika kufanya mambo yasiyo sahihi. Tumia wakati wako vizuri, Waefeso 5:15-16. Kujitia katika dhambi kutakurudisha nyuma. Na kujitia katika mambo yanayokupendeza kunaweza kukuzuia kufanya kile kilicho bora zaidi ambacho Mungu anataka ufanye. Je, ni upasuaji wa kiasi gani unahitajika katika hali yako ya kujitia katika mambo ya dunia? Je, unahitaji upasuaji mdogo au mkubwa? Usijitie katika mambo ya kidunia. Kuwa tayari kutumiwa na Mungu.

“Msiipende dunia, wala mambo yaliyomo katika dunia,” 1 Yohana 2:15. Kujitoa kwetu kwa mambo yasiyodumu ya dunia hii kunaweza kutufanya tupuuze mambo ya milele ... Mungu, Neno Lake, na watu. Tathmini nzuri ya jambo hili ni matumizi ya rasilimali, muda, na pesa zetu. Kama Yesu alivyosema, *“Bali jiwekeeni hazina mbinguni, kusikoharibika kitu kwa nondo wala kutu, wala wevi hawavunji wala hawaibi; kwa kuwa hazina yako ilipo, ndipo utakapokuwapo na moyo wako,”* Mathayo 6:20-21. Kupenda vitu vya dunia ni hatari sana. *“Enyi wazinzi, hamjui ya kwamba kuwa rafiki wa dunia ni kuwa adui wa Mungu? Basi kila atakaye kuwa rafiki wa dunia hujifanya kuwa adui wa Mungu,”* Yakobo 4:4. Usipende dunia. Mpende Mungu.

“Wala msiifuatishie namna ya dunia hii; bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu,” Warumi 12:2. Usiruhusu dunia ikushawishi kufuata mwenendo wake. Usijitie katika kile ambacho watu wanafanya au hawafanyi. Dunia inafuata tamaa ya mwili, tamaa ya macho, na kiburi cha maisha. Kuwa tofauti na dunia. Tumia muda wako katika Neno la Mungu. Fanya upya akili yako. Weka akili yako katika mambo ya Mungu. Usifuate mambo ya dunia. Badilika.

VITA VYETU DHIDI YA MWILI

“Basi nasema, Enendeni kwa Roho, wala hamtazitimiza kamwe tamaa za mwili. Kwa sababu mwili hutamani ukishindana na Roho, na Roho kushindana na mwili; kwa maana hizi zimepingana, hata hamwezi kufanya mnayotaka.” Wagalatia 5:16-17

Kumwelewa Adui. Mwili wetu wenyewe ni adui. Mwili ni sehemu ya ndani ya kila mtu inayompinga Mungu. Mtu anapomwamini Yesu Kristo, asili mpya huzaliwa ndani ya mtu huyo. Hata hivyo, asili ya zamani bado iko ... hiyo ni mwili. Matendo ya mwili yanajumuisha *“uasherati, uchafu, ufisadi, ibada ya sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina, faraka, uzushi, mhusuda, ulevi, ulafi,”* Wagalatia 5:19-21. Matendo ya mwili yanatoka kwenye moyo wa mwanadamu. Yesu alisema, *“Kwa maana moyoni hutoka mawazo mabaya, uuaji, uzinzi, uasherati; wivi, ushuhuda wa uongo, na matukano,”* Mathayo 15:19. Alisema, *“Kimtokacho mtu ndicho kimtiacho unajisi. Kwa maana ndani ya mioyo ya watu hutoka mawazo mabaya, uasherati, wivi, uuaji, uzinzi, tamaa mbaya, ukorofi, hila, ufisadi, kijicho, matukano, kiburi, upumbavu. Haya yote yaliyo maovu yatoka ndani, nayo yamtia mtu unajisi,”* Marko 7:20-23. Mambo haya yote yanaweza kutoka kwa adui aliye ndani yetu ... kutoka kwenye mwili wetu.

Kuelewa mbinu za adui. Mwili ndio adui wetu wa ndani. Mwili wetu ni msaliti katika miili yetu ya nyama. Mwili wetu hupigana dhidi ya asili yetu mpya. *“Ziepukeni tamaa za mwili zipiganazao na roho,”* 1 Petro 2:11. Mwili hupigana vita na Roho iliyo ndani yetu, *“Kwa sababu mwili hutamani ukishindana na Roho, na Roho kushindana na mwili; kwa maana hizi zimepingana, hata hamwezi kufanya mnayotaka,”* Wagalatia 5:17. Kila moja ya asili zetu mbili, ya zamani na mpya, hutafuta kutawala maisha yetu kutoka ndani yetu, Warumi 7:15-25. Mwili wetu hutujaribu ili tutende dhambi. Asili yetu mpya hutuhimiza kumwishia Mungu.

Kumshinda adui. Vita vyetu dhidi ya mwili ni vita ambavyo tayari vimeshashindwa na Kristo. *“Utu wetu wa kale ulisulibishwa pamoja naye, ili mwili wa dhambi ubatilike, tusitumikie dhambi tena,”* Warumi 6:6. Ushindi huo katika Kristo unaimarishwa na matendo yetu tunapompenda na kumtii Mungu. Mwili wetu umekufa kwa sababu ya dhambi, Warumi 8:10. Kwa namna fulani, vita ni kati ya kile kilichokufa na kile kilicho hai ... mwili wetu uliokufa dhidi ya roho yetu iliyo hai. Katika vita hivi lazima tupande katika Roho ... si katika mwili. Tuna ahadi na onyo kwamba tutavuna kile tulichopanda. *“Msidanganyike, Mungu hadhihakiwi; kwa kuwa cho chote apandacho mtu, ndicho atakachovuna. Maana yeye apandaye kwa mwili wake, katika mwili wake atavuna uharibifu; bali yeye apandaye kwa Roho, katika Roho atavuna uzima wa milele,”* Wagalatia 6:7-8. Ni lazima tupigane kwa dhati dhidi ya adui huyu wa ndani. Mungu ametupatia maagizo yake ya vita kwa ajili ya kupata ushindi dhidi ya mwili kila siku.

Maagizo ya Mungu ya vita

Mvue utu wa zamani na mvae utu mpya. *“Mvue kwa habari ya mwenendo wa kwanza utu wa zamani ... na mfanywe wapya katika roho ya nia zenu; mkavae utu mpya,”* Waefeso 4:22-24. Ni zaidi ya kubomoa. Ni kubomoa *na* kukarabati. Kubomao kile kilicho cha zamani na kujenga upya, Wakolosai 3:9-10.

Weka akili yako kwenye mambo ya Roho wala si kwenye mambo ya mwili. *“Kwa maana wale waufuatao mwili huyafikiri mambo ya mwili; bali wale waifuatao roho huyafikiri mambo ya roho. Kwa kuwa nia ya mwili ni mauti; bali nia ya roho ni uzima na amani. Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii. Wale waufuatao mwili hawawezi kumpendeza Mungu,”* Warumi 8:5-8.

Hupaswi kuutumainia mwili ... hupaswi kuutumainia mwili wako wa nyama, umri wako, nguvu zako, ukoo wako, rangi yako, kabila lako, na wala utaifa wako. *“Hatuutumainii mwili,”* Wafilipi 3:3. Tumaini lako linapaswa kuwa katika Mungu, Mithali 3:26.

Acha kukubali kushawishiwa na tamaa ya mwili. Ikimbie tamaa ya mwili. *“Wapenzi, nawasihani kama wapitaji na wasafiri, ziepukeni tamaa za mwili zipiganazo na roho,”* 1 Petro 2:11. *“Lakini zikimbie tamaa za ujanani,”* 2 Timotheo 2:22. Yafisheni matendo ya mwili, Warumi 8:12-13. Sulubisha mwili pamoja na tamaa zake, Wagalatia 5:24.

Usiupatie mwili nafasi. Usimpe msaliti zana za kukupiga vita. Usiilishe asili yako ya zamani. Inyime chakula kabisa. Usiupatie mwili wako nafasi ya kukujaribu. Usiende sehemu zinazoipa nafasi mwili wako kukujaribu. Usifanye mambo yanayosababisha dhambi za mwili. Usijiletee majaribu wewe mwenyewe. *“Bali mvaeni Bwana Yesu Kristo, wala msiungalie mwili, hata kuwasha tamaa zake.”* Warumi 13:14. Acheni kutoa miili yenu kwa mambo yasiyo ya haki ... toeni miili yenu kwa mambo ya haki, Warumi 6:11-20.

Jifikirie kuwa uko hai kutoka kwa wafu. Ulikuwa umekufa kabla ya kumwamini Yesu. *“Nanyi mlikuwa wafu kwa sababu ya makosa na dhambi zenu; ambazo mliziendea zamani kwa kuifuata kawaida ya ulimwengu huu, na kwa kumfuata mfalme wa uwezo wa anga,”* Waefeso 2:1-2. Mtazamo wetu unapaswa kudhihirisha habari kuu kwamba hapo awali tulikuwa wafu, lakini sasa tuko hai. *“Jitoeni wenyewe kwa Mungu kama walio hai baada ya kufa,”* Warumi 6:13. Uko hai kutoka kwa wafu. Uko hai kwa nguvu ya Roho. *“Tukiishi kwa Roho, na tuenende kwa Roho,”* Wagalatia 5:25.

VITA VYETU DHIDI YA IBILISI

“Hatimaye, mzidi kuwa hodari katika Bwana na katika uweza wa nguvu zake. Vaeni silaha zote za Mungu, mpate kuweza kuzipinga hila za Shetani. Kwa maana kushindana kwetu sisi si juu ya damu na nyama; bali ni juu ya falme na mamlaka, juu ya wakuu wa giza hili, juu ya majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho.” Waefeso 6:10-12

Kumwelewa Adui. Shetani ni kiumbe halisia. Yeye si kiumbe aliyebuniwa na mawazo ya wanadamu. Yeye si kiumbe wa kubuniwa anayewakilisha uovu. Shetani anatajwa kuwa kiumbe halisia na Yesu, Paulo, Petro, Yohana, waandishi wote wa Agano Jipya, na katika vitabu saba vya Agano la Kale. Shetani si sawa na Mungu wala si kinyume cha Mungu. Shetani si wa milele ... na ana mipaka. Yeye si mwenye uwezo wote, hayuko kila mahali kwa wakati mmoja, wala si mjua yote. Hata hivyo, Shetani ana nguvu. Yeye ni *“mkuu wa ulimwengu huu,”* Yohana 12:31. Yeye ni *“mfalme wa uwezo wa anga,”* Waefeso 2:1-2.

Kuelewa mbinu za adui. *“Ibilisi hutenda dhambi tangu mwanzo,”* 1 Yohana 3:8. Yeye ni mjaribu, 1 Wathesalonike 3:5 ... mdanganyifu, 2 Wakorintho 11:3 ... na mwenye hila, 2 Wakorintho 2:10-11. *“Yeye alikuwa mwuaji tangu mwanzo,”* Yohana 8:44. *“ibilisi ... hakusimama katika kweli, kwa kuwa hamna hiyo kweli ndani yake. Asemapo uongo, husema yaliyo yake mwenyewe; kwa sababu yeye ni mwongo, na baba wa huo,”* Yohana 8:44. Shetani na mawakala wake wanaweza kujipenyeza miongoni mwa viongozi wa kanisa. *“Shetani mwenyewe hujigeuza awe mfano wa malaika wa nuru” na “watumishi wake nao wakijigeuza wawe mfano wa watumishi wa haki,”* 2 Wakorintho 11:13-15. Yeye ni chanzo cha mafundisho ya uwongo, 1 Timotheo 4:1-5. Shetani anapigana dhidi ya Injili. Anapigana kuzuia watu kumwamini Yesu. Shetani amewashika mateka wasioamini, 2 Timotheo 2:24-26 ... anaiba Neno kutoka kwao, Luka 8:12-13 ... na anapofusha macho yao wasiione nuru ya Injili, 2 Wakorintho 4:3-4. Shetani na pepo wake wanaweza kuwamiliki wasioamini, na kuwadhibiti, Luka 22:3, Luka 8:30. Shetani ni adui wa Waumini, 1 Petro 5:8. Yeye hutushtaki mbele za Mungu, Ufunuo 12:10. Yeye huwakandamiza Waumini, Matendo 10:38. Hata hivyo, hakuna chochote katika Biblia kinachoonyesha kwamba Shetani anaweza kumpagaa muumini. Hatuko chini ya udhibiti wake. *“Naye alituokoa katika nguvu za giza, akatuhamisha na kutuingiza katika ufalme wa Mwana wa pendo lake,”* Wakolosai 1:13. Punde unapomwamini Yesu, hauko tena chini ya utawala wa Shetani, Matendo 26:18.

Kumshinda adui. Kupitia kifo chake, Yesu alimshinda Shetani, Waebrania 2:14. Mungu hajatuacha bila ulinzi katika vita vyetu vya kila siku dhidi ya Shetani. Amemwekea Shetani mpaka. Ibilisi lazima akimbie tunapompinga, Yakobo 4:7. Na tuna ahadi kuu, *“Yeye aliye ndani yenu ni mkuu kuliko yeye aliye katika dunia,”* 1 Yohana 4:4. Tunaweza kupata ushindi wa kila siku tukifuata maagizo ya Mungu ya vita kwa ajili ya vita vyetu dhidi ya Shetani.

Maagizo ya Mungu ya vita

Mpinge ibilisi. Simama imara dhidi yake. *“Nanyi mpingeni huyo, mkiwa thabiti katika imani,”* 1 Petro 5:9. Simama imara dhidi yake, Waefeso 6:11-14.

Omba! Sala ya Bwana inajumuisha, *“Utuokoe na yule mwovu,”* Mathayo 6:13. Neno la Kigiriki la *uovu* katika sala hiyo linajumuisha Shetani. Neno hilo la Kigiriki liko katika hali ya nomino, ambayo mara nyingi huonyesha cheo. Maagizo ya Kristo kwa ukamilifu ni *utuokoe na yule mwovu*. Vile vile, alimwomba Mungu *“uwalinde na yule mwovu,”* Yohana 17:15.

Kuwa macho. Kuwa mwangalifu. Jihadhari na mashambulizi ya adui. *“Mwe na kiasi na kukesha; kwa kuwa mshitaki wenu Ibilisi, kama simba angurumaye, huzunguka-zunguka, akitafuta mtu ammeze,”* 1 Petro 5:8.

Usimpe Shetani nafasi hata kidogo. Usimfungulie milango. Usimpe Shetani nafasi kupitia hasira isiyoshughulikiwa, Waefeso 4:26-27. Usiruhusu roho ya kutosamehe impe nafasi, 2 Wakorintho 2:10-11. Na kunyimana tendo la ndoa katika ndoa humpa Shetani nafasi ya kuleta majaribu ... usimnyime mwanandoa mwenzako, 1 Wakorintho 7:5.

Usijihusishe katika jambo lolote la ushirikina. Jiepushe kabisa na unajimu, uchawi, uaguzi, falaki, watu wanaowasiliana na roho za watu waliokufa, ubao wa Ouija, walozi, watu wanaowasiliana na roho, uchawi unaoaminika kuleta ulinzi na kitu chochote cha kishirikina. Paulo aliandika, *“Nami sipendi ninyi kushirikiana na mashetani. Hamwezi kunywa kikombe cha Bwana na kikombe cha mashetani. Hamwezi kushirikiana katika meza ya Bwana na katika meza ya mashetani,”* 1 Wakorintho 10:20-21.

“Vaeni silaha zote za Mungu, mpate kuweza kuzipinga hila za Shetani,” Waefeso 6:11. Kabla ya vita, jifunge kiunoni ukweli wa Yesu na Neno lake ... vaa dirii ya imani, upendo, na haki ... na uvae miguuni mwako utayari wa kushiriki Injili. Katika vita, twaa ngao ya imani ... vaa chepeo cha tumaini la wokovu ... na utumie silaha yako moja ya mashambulizi, upanga wa Roho, yaani Biblia. Vaa silaha zote za Mungu, Waefeso 6:13-17 na 1 Wathesalonike 5:8.

Waambie watu habari za Yesu ... hata kama inamaanisha ni lazima utoe maisha yako kwa ajili ya Injili. Shetani atashindwa kupitia damu ya Yesu na utiifu wako wa Agizo Kuu. *“Yule joka akatupwa, yule mkubwa, nyoka wa zamani, aitwaye Ibilisi na Shetani, audanganyaye ulimwengu wote; akatupwa hata nchi ... mshitaki wa ndugu zetu, yeye awashitakiye mbele za Mungu wetu ... Nao wakamshinda kwa damu ya Mwana-Kondoo, na kwa neno la ushuhuda wao; ambao hawakupenda maisha yao hata kufa,”* Ufunuo 12:9-11.

KUPAMBANA NA DHAMBI

“Basi, dhambi isitawale ndani ya miili yenu ipatikanayo na mauti, hata mkazitii tamaa zake; wala msielelee kuvitoa viungo vyenu kuwa silaha za dhuluma kwa dhambi; bali jitoeni wenyewe kwa Mungu kama walio hai baada ya kufa, na viungo vyenu kwa Mungu kuwa silaha za haki. Kwa maana dhambi haitawatawala ninyi, kwa sababu hamwi chini ya sheria, bali chini ya neema.” Warumi 6:12-14

Mtu anawezaje kuepuka kutenda dhambi? Ni lazima tuwe watendaji wa Neno na si wasikilizaji tu, Yakobo 1:22-25. Neno la Mungu litatusaidia kuepuka dhambi ... lakini ikiwa tu tutalitii. Jitathmini kwa msingi wa maagizo yaliyoorodheshwa hapa chini. Je, umekuwa ukifanya mambo haya? Kukosa kufuata maagizo yake kunaweza kusababisha kuanguka kimaadili, katika vipindi vya kutenda dhambi fulani kwa njia kubwa, na katika kutenda dhambi za mazoea. Fuata maagizo yake. Unaweza kushinda dhambi.

Omba. Omba kwamba Mungu aelekeze njia yako mbali na watu, sehemu, na vitu vinavyokutia katika majaribu ya kutenda dhambi. Sala ya Bwana inajumuisha ombi linalosema, *“Na usitutie majaribuni, lakini utuokoe na yule mwovu,”* Mathayo 6:13. Omba kwamba Mungu akuepushe na ushawishi wa Shetani. Omba akukomboe kutokana na vishawishi vyote vyote vibaya.

Lijue Neno lake. Tafakari Neno lake. Jifunze Neno lake. Kariri Neno lake. Muda mwingi katika Biblia hupunguza dhambi. Muda mchache katika Biblia husababisha ongezeko la dhambi. *“Moyoni mwangu nimeliweka neno lako, Nisije nikakutenda dhambi,”* Zaburi 119:11.

Enenda katika Roho wake. Huwezi kuepuka dhambi kwa kuishi maisha ya kujiongoza mwenyewe. Ni lazima uishi maisha yanayoongozwa na Mungu ili uepuke dhambi. *“Basi nasema, Enendeni kwa Roho, wala hamtazitimiza kamwe tamaa za mwili,”* Wagalatia 5:16.

Weka akili zako katika yale yaliyo juu ... si mambo ya dunia, mwili, na ibilisi. *“Basi mkiwa mmefufuliwa pamoja na Kristo, yatafutuni yaliyo juu Kristo aliko, ameketi mkono wa kuume wa Mungu. Yafikirini yaliyo juu, siyo yaliyo katika nchi,”* Wakolosai 3:1-2. Maisha yako yatafuata lengo na mwelekeo wa akili yako. *“Hatimaye, ndugu zangu, mambo yo yote yaliyo ya kweli, yo yote yaliyo ya staha, yo yote yaliyo ya haki, yo yote yaliyo safi, yo yote yenye kupendeza, yo yote yenye sifa njema; ukiwapo wema wo wote, ikiwapo sifa nzuri yo yote, yatafakarini hayo,”* Wafilipi 4:8.

Jihadhari na kujiamini kupita kiasi. Usifikiri kwamba umefikia kiwango cha kuwa na kinga dhidi ya hatari za dhambi na majaribu. *“Kwa hiyo anayejidhania kuwa amesimama na aangalie asianguke,”* 1 Wakorintho 10:12. Usijiamini kupita kiasi kwamba una uwezo wa kupinga dhambi. *“Kiburi hutangulia uangamivu; Na roho yenye kutakabari hutangulia maanguko,”* Mithali 16:18.

Chukua hatua kali na za haraka dhidi ya dhambi yoyote katika maisha yako. *“Na tujitakase nafsi zetu na uchafu wote wa mwili na roho, huku tukitimiza utakatifu katika kumcha Mungu,”* 2 Wakorintho 7:1. *“Wekeeni mbali uchafu wote na ubaya uzidio,”* Yakobo 1:21. Usijihusishe na tabia yoyote ya uasherati. Je, unajihusisha na dhambi fulani ya ngono? Basi iache! *“Mwepukane na uasherati,”* 1 Wathesalonike 4:3. Usikubali kujihusisha na uovu wa aina yoyote. *“Jaribuni mambo yote; lishikeni lililo jema; jitengeni na ubaya wa kila namna,”* 1 Wahesalonike 5:21-22.

Kutoroka kutoka kwenye uwanja wa vita. Kutoroka kutoka kwenye uwanja wa vita mara nyingi ni njia bora ya kushinda dhambi ya ngono. Toroka watu, sehemu, na vitu vinavyokutia katika majaribu. *“Lakini zikimbie tamaa za ujanani,”* 2 Timotheo 2:22. *“Ikimbieni zinaa,”* 1 Wakorintho 6:18. Toroka kutoka kwenye uwanja wa vita vya ibada ya sanamu. Kuna sanamu nyingi katika ulimwengu huu ... vitu ambavyo vinaweza kuwa vitu vya uwongo vinavyoabudiwa. Kuna sanamu za dini ya uwongo. Utajiri na mali vinaweza kuwa vitu vinavyoabudiwa. Hata watu wanaweza kuwa sanamu. Mwabudu Mungu na Mungu pekee. Mungu ameamuru, *“Usiwe na miungu mingine ila mimi,”* Kutoka 20:3. Toroka kutoka uwanja huo. *“Ikimbieni ibada ya sanamu,”* 1 Wakorintho 10:14.

Kumbuka kwamba mwili wako ni hekalu la Roho Mtakatifu. Unapojaribiwa ... fikiria Roho akikuambia, *We! Hili ni hekalu langu. Usifanye hivyo katika hekalu langu.* Weka hekalu lake katika hali safi. *“Ikimbieni zinaa. Kila dhambi aitendayo mwanadamu ni nje ya mwili wake; ila yeye afanyaye zinaa hutenda dhambi juu ya mwili wake mwenyewe. Au hamjui ya kuwa mwili wenu ni hekalu la Roho Mtakatifu aliye ndani yenu, mliyepewa na Mungu? Wala ninyi si mali yenu wenyewe,”* 1 Wakorintho 6:18-19.

Kumbuka ulinunuliwa kwa gharama kubwa. Yesu alimwaga damu yake kwa ajili yako. *“Na ikiwa mnamwita Baba, yeye ahukumuye kila mtu pasipo upendeleo, kwa kadiri ya kazi yake, enendeni kwa hofu katika wakati wenu wa kukaa hapa kama wageni. Nanyi mfahamu kwamba mlikombolewa si kwa vitu viharibikavyo, kwa fedha au dhahabu; mpate kutoka katika mwenendo wenu usiofaa mlioupokea kwa baba zenu; bali kwa damu ya thamani, kama ya mwana-kondoo asiye na ila, asiye na waa, yaani, ya Kristo,”* 1 Petro 1:17-19. Unapojaribiwa ... fikiria kwamba unamtazama Yesu kutoka kwenye shina la msalaba. Tazama taswira ya mwili wake uliojeruhiwa na kupigwa. Tazama kichwa chake chenye taji la miba. Fikiria damu inayotiririka kutoka kwenye mikono na miguu yake iliyopigwa misumari. Fikiria kwamba anakutazama machoni mwako. Msikie akisema, *Usifanye hivyo ... Ninamwaga damu yangu kwa ajili yako.* Yesu alikufa kwa ajili yako. Kumbuka gharama aliyokulipia. *“Maana mlinunuliwa kwa thamani. Sasa basi, mtukuzeni Mungu katika miili yenu,”* 1 Wakorintho 6:20.

KUTAMBUA DHAMBI

Je, ni dhambi? *“Kwa sababu wote wamefanya dhambi, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu,”* Warumi 3:23. Dhambi ni jambo lolote lisiloambatana na, au linaloenda kinyume cha tabia, Neno, au mapenzi ya Mungu. Vitendo fulani ni dhambi katika hali fulani ... lakini si katika hali zingine. Mambo mengine ni dhambi kwa watu fulani ... lakini si kwa watu wengine. Mungu ametupatia maagizo kuhusu jinsi ya kutambua dhambi. Biblia inatambua wazi matendo na mitazamo mingi kuwa ni dhambi ... na ina miongozo ya kuamua ikiwa mambo yenye utata ni dhambi au si dhambi.

Ni dhambi ikiwa ... inamhuzunisha badala ya kumtukuza Mungu. *“Msimhuzunishe yule Roho Mtakatifu wa Mungu,”* Waefeso 4:30. *“Fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu.”* 1 Wakorintho 10:31. Maisha yetu yanapaswa kuendana na nafasi yetu kama watoto wa Mungu. *“Mwenende kama ilivyo wajibu wenu kwa Mungu, mwenye kuwaita ninyi ili mwingie katika ufalme wake na utukufu wake,”* 1 Wathesalonike 2:12.

Ni dhambi ikiwa ... inakiuka Neno la Mungu. *“Wazishike amri zake,”* Zaburi 78:7. *“Wewe umetuamuru mausia yako, Ili sisi tuyatii sana,”* Zaburi 119:4. Ubona wa uhusiano wako na Yesu unafungamana na utiifu wako. Yesu alisema, *“Mkinipenda, mtazishika amri zangu,”* Yohana 14:15. *“Ninyi mmekuwa rafiki zangu, mkitenda niwaamuruyo,”* Yohana 15:14.

Ni dhambi ... ikiwa utakosa kufanya kile kilicho sahihi. Dhambi za kutofanya kile kilicho sahihi pia ni dhambi. Utakatifu ni zaidi ya kutotenda dhambi. *“Basi yeye ajuaye kutenda mema, wala hayatendi, kwake huyo ni dhambi,”* Yakobo 4:17.

Ni dhambi ... hata kama inatendwa kwa kutojua. Kutojua Biblia si kisingizio cha kutenda dhambi. *“Na kama mtu akifanya dhambi, na kutenda mambo hayo mojawapo ambayo BWANA alizuiliana yasifanywe, ajapokuwa hakuyajua, ni mwenye hatia vivyo, naye atachukua uovu wake,”* Mambo ya Walawi 5:17.

Ni dhambi ikiwa ... inaharibu au inadhalilisha hekalu la Roho Mtakatifu. Roho Mtakatifu anakaa ndani yako. *“Au hamjui ya kuwa mwili wenu ni hekalu la Roho Mtakatifu aliye ndani yenu, mliyepewa na Mungu? Wala ninyi si mali yenu wenyewe,”* 1 Wakorintho 6:19.

Ni dhambi ikiwa ... inasababisha utumwa. Tabia ya uraibu na vitu vya uraibu si sahihi. *“Vitu vyote ni halali kwangu, lakini si vyote vifaavyo; vitu vyote ni halali kwangu, lakini mimi sitatiwa chini ya uwezo wa kitu cho chote,”* 1 Wakorintho 6:12.

Ni dhambi ikiwa ... unaitenda akilini mwako. Imesemekana kwamba huwezi kuwazuia ndege kuruka juu ya kichwa chako ... lakini unaweza kuwazuia kujenga viota kwenye nywele zako. Hii inaonyesha tofauti kati ya *majaribu ya mawazo na dhambi za mawazo*. Yesu alisema, *“Lakini mimi nawaambia, Kila mtu atazamaye mwanamke kwa kumtamani, amekwisha kuzini naye moyoni mwake,”* Mathayo 5:28.

Ni dhambi ikiwa ... unafikiri ni dhambi. *“Najua, tena nimehakikishwa sana katika Bwana Yesu, ya kuwa hakuna kitu kilicho najisi kwa asili yake, lakini kwake yeye akionaye kitu kuwa najisi, kwake huyo kitu kile ni najisi,”* Warumi 14:14. Ukifanya jambo ambalo unafikiri ni dhambi, hata kama si dhambi kiasili, una hatia ya kumwasi Mungu. Shaka yako inalifanya liwe dhambi. Hata hivyo, kinyume cha hilo si kweli ... kutokuwa na shaka hakufanyi jambo hilo lisiwe dhambi. Dhamiri iliyochoywa inaweza kukuzuia kutambua dhambi, 1 Timotheo 4:2.

Ni dhambi ikiwa ... ni ushawishi mbaya badala ya kuwa ushawishi mzuri. Jenga. Usibomoe. Imarisha. Usidhoofishe. Saidia. Usijeruhi. *“Vitu vyote ni halali; bali si vitu vyote vifaavyo. Vitu vyote ni halali; bali si vitu vyote vijengavyo,”* 1 Wakorintho 10:23. Jiulize, “Je, jambo hili lina manufaa?”

Ni dhambi ikiwa ... inamchukiza mtu asiyeamini. Usiwachukize watu wasioamini. *“Msiwakoseshe Wayahudi wala Wayunani wala kanisa la Mungu, vile vile kama mimi niwapendezavyo watu wote katika mambo yote, nisitake faida yangu mwenyewe, ila faida yao walio wengi, wapate kuokolewa,”* 1 Wakorintho 10:32-33. Ujumbe wa Injili unaweza kumchukiza mtu asiyeamini ... lakini mjumbe hapaswi kuwa sababu ya chukizo hilo. Ni vizuri kuwa na ujasiri na Injili, Waefeso 6:19-20 na Mithali 28:1. Hata hivyo, ujasiri usiozingatia hisia za msikilizaji ni dhambi. Ujasiri na kuzingatia hisia za watu zinapaswa kwenda pamoja.

Ni dhambi ikiwa ... inachukiza au ni kikwazo kwa ndugu. Wakati mwingine, lazima tubadilisha tabia zetu kwa faida ya Waumini wengine. *“Lakini angalieni huu uwezo wenu usije ukawakwaza wale walio dhaifu,”* 1 Wakorintho 8:9. *“Bali afadhali toeni hukumu hii, mtu asitie kitu cha kumkwaza ndugu au cha kumwangusha ... Na ndugu yako akiingia huzuni kwa sababu ya chakula, umeacha kwenda katika upendo. Kwa chakula chako usimharibu mtu yule ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake ... Maana ufalme wa Mungu si kula wala kunywa, bali ni haki na amani na furaha katika Roho Mtakatifu ... Kwa ajili ya chakula usiharibu kazi ya Mungu. Kweli, vyote ni safi; bali ni vibaya kwa mtu alaye na kujikwaza,”* Warumi 14:13-21. Tumia uhuru wako wa Kikristo kwa uangalifu. Kama muumini, uhuru wa kula chakula fulani au kunywa kinywaji fulani si uhuru wa kula au kunywa vitu hivyo katika kila hali.

Si dhambi ... kubadilisha tabia yako katika hali tofauti na ukiwa miongoni mwa watu tofauti. Kubadilisha tabia yako, bila kutenda dhambi, ili kufanikisha huduma si unafiki. Yesu alichukua mfano tofauti. Akawa mwanadamu. Yesu *“alijifanya kuwa hana utukufu, akatwaa namna ya mtumwa, akawa ana mfano wa wanadamu,”* Wafilipi 2:7. Paulo alibadilisha tabia yake ili awashuhudie wasioamini. *“Nalikuwa kama Myahudi kwa Wayahudi, ili niwapate Wayahudi ... ili niwapate walio chini ya sheria. Kwa wale wasio na sheria nalikuwa kama sina sheria ... ili niwapate hao wasio na sheria. Kwa wanyonge nalikuwa mnyonge, ili niwapate wanyonge. Nimekuwa hali zote kwa watu wote, ili kwa njia zote nipate kuwaokoa watu,”* 1 Wakorintho 9:20-22.

Ni dhambi ikiwa ... ni kutii mila, kanuni na desturi zinazopingana na Biblia. Desturi na mila zinaweza kuwa sawa ... lakini haziko katika kiwango kimoja na Biblia wala si kuu kuliko Biblia. Yesu alisema, *"Nao waniabudu bure, wakifundisha mafundisho yaliyo maagizo ya wanadamu,"* Mathayo 15:9. Kuna viongozi wapotovu ambao huwalaghai Waumini wengine kwa kufundisha mafundisho ya wanadamu kama ukweli wa Biblia, Wakolosai 2:18-23, 1 Timotheo 4:1-5. Kumfuata mwalimu wa uwongo, au kufuata mafundisho ya uwongo, hakuwaondolei Waumini uwajibikaji wao kwa ajili ya dhambi, Wakolosai 2:8.

Utiifu haukubaliki ikiwa ... hautoki moyoni. Maombi na ibada za kijuujuu hazina maana. *"Nanyi mkiwa katika kusali, msipayuke-payuke, kama watu wa mataifa; maana wao hudhani ya kuwa watasikiwa kwa sababu ya maneno yao kuwa mengi,"* Mathayo 6:7. Yesu alisema, *"Enyi wanafiki, ni vema alivyotabiri Isaya kwa habari zenu, akisema, 'Watu hawa huniheshimu kwa midomo; Ila mioyo yao iko mbali nami,'"* Mathayo 15:7-8. Unaposali Sala ya Bwana mara kwa mara, je, unamaanisha kila neno? Je, unaisali kutoka moyoni mwako? Kuna nyimbo nyingi nzuri za sifa. Je, wewe humaanisha maneno unayoimba? Je, wewe huimba kutoka moyoni mwako?

Utiifu haukubaliki ikiwa ... unafanywa ili kuwavutia wengine. Msikilizaji mmoja au zaidi wanaweza kutushawishi kujaribu kuwavutia. *"Angalieni msifanye wema wenu machoni pa watu, kusudi mtazamwe na wao; kwa maana mkifanya kama hayo, hampati thawabu kwa Baba yenu aliye mbinguni,"* Mathayo 6:1. Kushangiliwa kunaweza kuwa thawabu yako ya pekee, Mathayo 6:2, 5, na 16. Usitafute kutambuliwa na wengine unapotoa, Mathayo 6:2-4. Usisali ili kuwavutia wengine unaosali nao, Mathayo 6:5-6. Funga... lakini usijaribu kuwavutia wengine kwa kufunga kwako, Mathayo 6:2-6. Kutenda haki ili uonekane na wengine si kutenda haki hata kidogo.

Utiifu haukubaliki ikiwa ... unajaribu kuficha kutotii. Anania na Safira walitoa sadaka kubwa ... lakini haikukubalika kwa sababu ya dhambi yao, Matendo 5:1-11. Kutotii kunaondoa thamani ya shughuli za kidini, Isaya 1:11-16, Amosi 5:21-24. Mafarisayo walificha dhambi zao kubwa zaidi kwa utiifu wa nje wa mambo madogo madogo, Mathayo 23:23-28. Wakristo mara nyingi huwa na orodha zao za dhambi za kuepuka ... zile dhambi tisa mbaya, nane ovu, au zile kumi na mbili mbaya zaidi. Mara nyingi vitu vilivyo kwenye orodha hizo ni dhambi. Lakini, Je, kuhusu dhambi zingine nzito zaidi? Je, kuhusu kutoshuhudia? Je, kuhusu kutofanya wanafunzi? Je, hayo yako kwenye orodha nyingi ya dhambi za kuepuka? Yesu aliwashutumu Mafarisayo kwa kuwaita viongozi vipofu wanaochuja mbu [mdudu mdogo najisi] huku wakimeza ngamia [mnyama mkubwa najisi]. Je, katika utiifu wetu, tunachuja mbu na kumeza ngamia?

MAJARIBU

Maneno ya Kiebrania na Kigiriki yanayotafsiriwa katika Biblia kama aina mbalimbali za *majaribu* kwa kiasi fulani yanatumiwa kumaanisha jambo lile lile. Maneno hayo yanamaanisha kupima, kuthibitisha thamani, kusafisha, kufichua udhaifu, kuwa chini ya shinikizo na kushawishi kufanya mabaya. Hata hivyo, neno la Kiswahili *kujaribu* kimsingi linaeleweka kumaanisha *kushawishi kufanya uovu*. Vyanzo vitatu vya majaribu ya kufanya maovu ni ulimwengu, 1 Yohana 2:16 ... mwili, Yakobo 1:14-15 ... na ibilisi, Mathayo 4:3, 1 Wakorintho 7:5. Mungu huwa hatujaribu ili tufanye maovu. *“Mtu ajaribiwapo, asiseme, Ninajaribiwa na Mungu; maana Mungu hawezi kujaribiwa na maovu, wala yeye mwenyewe hamjaribu mtu,”* Yakobo 1:13. Hata hivyo, yeye huturuhusu tujaribiwe, Kutoka 16:4, Kumbukumbu la Torati 13:1-3, 1 Petro 1:6-7. Mungu hutusafisha kupitia majaribu, Zaburi 66:10, Isaya 48:10. Majaribu si dhambi ... lakini yanaweza kusababisha dhambi ikiwa hayatahughulikiwa kama Mungu anavyotaka. Yesu alijaribiwa ... lakini hakutenda dhambi. *“Alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi,”* Waebrania 4:15. Neno *majaribu* linatumika kumaanisha jambo lile lile katika maagizo yafuatayo.

Omba ili usiingie katika majaribu. Yesu alijumuisha ombi hilo, *“Na usitutie majaribuni,”* katika Sala ya Bwana, Mathayo 6:13. Akiwa Gethsemane aliwaambia wanafunzi wake watatu, *“Ombeni kwamba msiingie majaribuni,”* Luka 22:40.

Fahamu kuwa hauko peke yako katika mapambano yako. Yesu anaelewa kile unachopitia. Anaweza kukuhurumia kwa sababu yeye pia alijaribiwa. *“Hivyo ilimpasa kufananishwa na ndugu zake katika mambo yote ... Na kwa kuwa mwenyewe aliteswa alipojaribiwa, aweza kuwasaidia wao wanaojaribiwa,”* Waebrania 2:17-18. *“Kwa kuwa hamna kuhani mkuu asiyeweza kuchukuana nasi katika mambo yetu ya udhaifu; bali yeye alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi. Basi na tukikaribie kiti cha neema kwa ujasiri, ili tupewe rehema, na kupata neema ya kutusaidia wakati wa mahitaji,”* Waebrania 4:15-16. Waumini wengine wamejaribiwa kwa njia sawa na wewe. Fahamu kwamba jaribu lako si la kipekee. *“Jaribu halikuwapata ninyi, isipokuwa lililo kawaida ya wanadamu,”* 1 Wakorintho 10:13.

Panga kustahimili. Mungu hatakuacha ujaribiwe kupita uwezo wako wa kustahimili. Mungu huwekea majaribu yako mipaka ili uweze kuyastahimili. Hupaswi kushindwa. *“Mungu ni mwaminifu; ambaye hatawaacha mjaribiwe kupita mwezavyo; lakini pamoja na lile jaribu atafanya na mlango wa kutokea, ili mweze kustahimili,”* 1 Wakorintho 10:13. Pamoja na lile jaribu, anatoa njia ya kuliepuka. Kwa nini? Anatoa njia ya kuepuka ili uweze *kustahimili* jaribu hilo. Kifungu hiki hakitoi ahadi kwamba utaweza kutoroka mara moja ... lakini kinaahidi kwamba unaweza kustahimili.

Tazamia manufaa ya baadaye. *“Aliyekulisha jangwani kwa mana, wasiyojua baba zako; apate kukutweza, apate kukujaribu, ili kukutendea mema mwisho wako,”* Kumbukumbu la Torati 8:16.

Tazamia kupata nguvu zaidi. *“Wala si hivyo tu, ila na mfurahi katika dhiki pia; mkijua ya kuwa dhiki, kazi yake ni kuleta saburi; na kazi ya saburi ni uthabiti wa moyo; na kazi ya uthabiti wa moyo ni tumaini; na tumaini halitahayarishi; kwa maana pendo la Mungu limekwisha kumiminwa katika mioyo yetu na Roho Mtakatifu tuliyepewa sisi,”* Warumi 5:3-5.

Tazamia kuwa mstahimilivu zaidi. Mungu anakuandaa ili uweze kukimbia kwa kasi zaidi, mbali zaidi na kwa muda mrefu zaidi. *“Ndugu zangu, hesabuni ya kuwa ni furaha tupu, mkiangukia katika majaribu mbalimbali; mkifahamu ya kuwa kujaribiwa kwa imani yenu huleta saburi. Saburi na iwe na kazi kamilifu, mpate kuwa wakamilifu na watimilifu bila kupungukiwa na neno,”* Yakobo 1:2-4.

Tazamia kuwa na uwezo wa kuwasaidia wengine. *“Akasema, Simoni, Simoni, tazama, Shetani amewataka ninyi apate kuwapepete kama vile ngano; lakini nimekuombea wewe ili imani yako isitindike; nawe utakapoongoka waimarishe ndugu zako,”* Luka 22:31-32.

Tazamia kubarikiwa. *“Angalieni, twawaita heri wao waliosubiri. Mmesikia habari ya subira yake Ayubu, mmeuona mwisho wa Bwana ya kwamba Bwana ni mwingi wa rehema, mwenye huruma,”* Yakobo 5:11.

Puuzwa matatizo yoyote ya muda mfupi na utazamie baraka za milele. *“Mnafurahi sana wakati huo, ijapokuwa sasa kwa kitambo kidogo, ikiwa ni lazima, mmehuzunishwa kwa majaribu ya namna mbalimbali; ili kwamba kujaribiwa kwa imani yenu, ambayo ina thamani kuu kuliko dhahabu ipoteayo, ijapokuwa hiyo hujaribiwa kwa moto, kuonekane kuwa kwenye sifa na utukufu na heshima, katika kufunuliwa kwake Yesu Kristo,”* 1 Petro 1:6-7. *“Maana dhiki yetu nyepesi, iliyo ya muda wa kitambo tu, yatufanyia utukufu wa milele uzidio kuwa mwingi sana; tusiviangalie vinavyoonekana, bali visivyoonekana. Kwa maana vinavyoonekana ni vya muda tu; bali visivyoonekana ni vya milele,”* 2 Wakorintho 4:17-18.

Endelea kumtazama Yesu. Tuna mifano mikuu ya imani inayoshinda majaribu katika Waebrania 11:1-40. Zaidi ya hayo, Yesu ndiye mfano wetu mkuu zaidi. Mtazame yeye badala ya majaribu yako. *“Basi na sisi pia, kwa kuwa tunazungukwa na wingu kubwa la mashahidi namna hii, na tuweke kando kila mzigo mzito, na dhambi ile ituzingayo kwa upesi; na tupige mbio kwa saburi katika yale mashindano yaliyowekwa mbele yetu, tukimtazama Yesu, mwenye kuanzisha na mwenye kutimiza imani yetu; ambaye kwa ajili ya furaha iliyowekwa mbele yake aliustahimili msalaba na kuidharau aibu, naye ameketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Mungu. Maana mtafakarini sana yeye aliyeyastahimili mapingamizi makuu namna hii ya watendao dhambi juu ya nafsi zao, msije mkachoka, mkizimia mioyoni mwenu,”* Waebrania 12:1-3.

UNGAMO NA MSAMAHA

Msamaha. Msamaha hutolewa kwa wale ambao wamemwamini Yesu. *“Kila amwaminiye atapata ondoleo la dhambi,”* Matendo 10:43. Tulipomwamini Yesu tuliwekwa huru kutokana na adhabu ya dhambi ... lakini dhambi bado iko katika maisha yetu, 1 Yohana 1:8. Dhambi hiyo ni kikwazo katika uhusiano wetu na Mungu. Tunahitaji kuungama dhambi zetu kwa Mungu.

Ungamo. Kuungama ni zaidi ya kuomba tu msamaha. Ni kukubaliana na Mungu kwamba dhambi yako ni dhambi. Ni kukiri kwake kwamba umetenda dhambi fulani mahususi. Ni zaidi ya kukiri kwamba wewe ni mwenye dhambi ... ni kukubali kwamba matendo na mitazamo yako ni dhambi. Kuungama kwa njia hiyo ni sharti la msamaha na utakaso unaotajwa katika 1 Yohana 1:9, *“Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote.”*

Baraka za msamaha. *“Heri aliyesamehewa dhambi, Na kusitiriwa makosa yake,”* Zaburi 32:1. Dhambi zilizosomehewa huondolewa. *“Kama mashariki ilivyo mbali na magharibi, Ndivyo alivyoweka dhambi zetu mbali nasi,”* Zaburi 103:12. *“Umezitupa dhambi zangu zote nyuma yako,”* Isaya 38:17. *“Mimi, naam, mimi, ndimi niyafutaye makosa yako kwa ajili yangu mwenyewe, wala sitazikumbuka dhambi zako,”* Isaya 43:25.

Matokeo ya dhambi ambayo haijaungamwa. Mungu anajua kila kitu kutuhusu, Waebrania 4:13. Kuungama ni kukubaliana na kile ambacho Mungu anajua tayari ... kwamba dhambi zetu ni dhambi. Ni kazi bure kujaribu kumficha Mungu dhambi zetu. *“Afichaye dhambi zake hatafanikiwa; Bali yeye aziungamaye na kuziacha atapata rehema.”* Mithali 28:13. Mungu hutuhurumia tunapoungama. Lakini, tusipoungama tunaweza kujawa na wasiwasi, Zaburi 38:18. Tukinyamaza kuhusu dhambi zetu, hiyo inaweza kudhuru afya yetu ... tunaweza kuhisi mkono mzito wa Mungu juu yetu ... nguvu yetu inaweza kupungua ... na hisia ya kuwa na hatia inaweza kutulemea, Zaburi 32:3-5. Hasira ya Mungu na hisia ya kuwa na hatia inaweza kuwa mzigo mkubwa. Dhambi ambayo haijaungamwa inaweza kusababisha magonjwa na uchovu, Zaburi 38:4.

Kuwasamehe wengine. Hatupaswi kuwa wanajeshi wanaowapiga risasi wenzao waliojeruhiwa. Shughulikia majeraha ya wengine ... wasamehe na uwarejeshe, Wagalatia 6:1-2. Mungu amekusamehe ... kwa hivyo wasamehe wengine, Waefeso 4:32. Usimnyime msamaha mtu anayetubu, Luka 17:3-4. Petro aliuliza, *“Bwana, ndugu yangu anikose mara ngapi nami nimsamehe? Hata mara saba? Yesu akamwambia, Sikuambii hata mara saba, bali hata saba mara sabini,”* Mathayo 18:21-22. Msamaha wa Mungu kwako unafungamana na msamaha wako kwa wengine, Mathayo 6:14-15. Tunaomba hivi katika Sala ya Bwana, *“Utusamehe deni zetu, kama sisi nasi tuwasamehevyo wadeni wetu,”* Mathayo 6:12.

Acts One Eight [Matendo Moja Nane] huchapisha tafsiri hii ya Kiswahili ya kozi ya lugha ya Kiingereza ya *Disciplemaking 1 ... Abiding in His Word*. Unaweza kunakili kozi hii au sehemu yake yoyote bila malipo au kwa gharama ya usambazaji pekee, bila kubadilisha maudhui yake na ukiwa umeambatanisha kauli hii ya chanzo. Kozi hii inapatikana bila malipo katika lugha ya Kiswahili kutoka katika www.Theolojia.org au katika lugha ya Kiingereza kutoka katika www.VlrtualBibleAcademy.org. Kwenye tovuti hizi, unaweza kusoma mtandaoni, kufundishwa, kupakua, au kuchapisha nakala zako mwenyewe. Nukuu za Biblia ya Kiswahili zimetoka katika Biblia ya Swahili Union Version (SUV) ya 1997.

Kufanya Wanafunzi - Maswali ya Marudio

Somo la 10 - Katika Vita ... ukurasa wa 136 - 150

Sehemu ya kujifunza ni kufanya marudio ... kuhifadhi maarifa mapya kwenye kumbukumbu yako ya muda mrefu. Chapisha mthani huu wa marudio au tumia karatasi tofauti kujibu maswali yafuatayo. Kisha rudia mthani huu, ukisoma maelezo ya kozi au bila kuyasoma, hadi uweze kujibu maswali yote kwa usahihi na kwa urahisi. *Mithani hii ya marudio* pamoja na majibu sahihi yanapatikana kwenye www.Theolojia.org.

1. Maadui wetu watatu ni _____, _____, na _____.
2. Tumezaliwa katikati ya _____ katika _____ iliyoanguka.
3. Tuna _____ ndani yetu, yetu iliyoanguka _____.
4. Tunapigana na adui _____ ambaye ni Shetani, aliyeanguka. _____.
5. Tayari tumeshinda vita kwa sababu ya kile Yesu alifanya _____.
6. Ulinzi tuliopewa na Mungu katika vita dhidi ya dunia ni:
 - a. Usijitie katika _____, 2 Timotheo 2:3-4.
 - b. Usi _____ dunia, wala _____ katika dunia, 1 Yohana 2:15.
 - c. Msi _____ ya dunia hii bali _____ kwa _____ nia zenu, Warumi 12:2.
7. Katika vita vyetu dhidi ya mwili, ni lazima:
 - a.
 - b.
 - c.
 - d.
 - e.
 - f.

8. Katika vita vyetu dhidi ya ibilisi, ni lazima:

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.
- f.
- g.

9. Weka mviringo au piga mstari chini ya vitu ambavyo Shetani hufanya katika orodha ifuatayo:

Kuuu	Kuwashtaki waumini	Ni chanzo cha mafundisho ya uwongo
Kudanganya	Kujigeuza	Kupofusha macho ya wasioamini
Kujaribu	Kutafuta watu wa kumeza	Kuwashika mateka wasioamini
Kufanya hila	Kwa jumla ni mzuri	Kuiba Neno kutoka kwa wasioamini

10. Katika kupambana na dhambi, ni lazima:

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.
- f.
- g.
- h.
- i.
- j.

11. *Kweli au Uwongo*: Mungu ni chanzo cha majaribu. _____

12. Pitia orodha [kurasa 148-149] ya njia za kukabiliana na majaribu.

- a. Ni ipi kati ya njia hizo ilikuwa muhimu zaidi katika ushindi wako hapo awali?
- b. Ukosefu wa njia ipi ulikuwa muhimu zaidi katika kushindwa kwako hapo awali?

Kufanya Wanafunzi - Majibu ya Maswali ya Marudio

Somo la 10 - Katika Vita ... ukurasa wa 151 - 152

Usitumie karatasi hizi za majibu kupata majibu yako. Tafadhali zitumie tu kukagua majibu yako. Rudi kwenye somo ili kupata taarifa za kurekebisha majibu yako. Rudia mthani hadi uweze kujibu maswali yote kwa usahihi na kwa urahisi. Masomo yote, mitihani ya marudio, na kurasa za majibu zinapatikana katika www.Theolojia.org.

1. Maadui wetu watatu ni dunia , mwili , na ibilisi .
2. Tumezaliwa katikati ya maadui katika dunia iliyoanguka.
3. Tuna msaliti ndani yetu, asili yetu iliyoanguka.
4. Tunapigana na adui asiyeonekana ambaye ni Shetani, malaika aliyeanguka.
5. Tayari tumeshinda vita kwa sababu ya kile Yesu alifanya msalabani .
6. Ulinzi tuliopewa na Mungu katika vita dhidi ya dunia ni:
 - a. Usijitie katika shughuli za dunia , 2 Timotheo 2:3-4.
 - b. Msiipende dunia, wala mambo yaliyomo katika dunia, 1 Yohana 2:15.
 - c. Msiifuatishie namna ya dunia hii bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu, Warumi 12:2.
7. Katika vita vyetu dhidi ya mwili, ni lazima:
 - a. *Tutupilie mbali utu wa kale na tuvae utu mpya.*
 - b. *Tuweke akili zetu kwenye mambo ya Roho wala si mambo ya mwili.*
 - c. *Tusiutaminie mwili.*
 - d. *Tuache kukubali ushawishi wa tamaa ya mwili.*
 - e. *Tusiupatie mwili nafasi.*
 - f. *fTujifikirie kuwa tuko hai kutoka kwa wafu.*

8. Katika vita vyetu dhidi ya ibilisi, ni lazima:

- a. *Tumpinge.*
- b. *Tusali.*
- c. *Tuwe macho.*
- d. *Tusimpe nafasi yoyote.*
- e. *Tusijihusishe na kitu chochote cha kishirikina.*
- f. *Tuvae silaha zote za Mungu.*
- g. *Tuwaambie watu kuhusu Yesu.*

9. Weka mvingingo au piga mstari chini ya vitu ambavyo Shetani hufanya katika orodha ifuatayo:

<u>Kuua</u>	<u>Kuwashtaki waumini</u>	<u>Ni chanzo cha mafundisho ya uwongo</u>
<u>Kudanganya</u>	<u>Kujigeuza</u>	<u>Kupofusha macho ya wasioamini</u>
<u>Kujaribu</u>	<u>Kutafuta watu wa kumeza</u>	<u>Kuwashika mateka wasioamini</u>
<u>Kufanya hila</u>	<u>Kwa jumla ni mzuri</u>	<u>Kuiba Neno kutoka kwa wasioamini</u>

10. Katika kupambana na dhambi, ni lazima:

- a. *Tuwe watendaji na si wasikiaji tu wa Neno.*
- b. *Tusali.*
- c. *Tufahamu Neno la Mungu.*
- d. *Tuenende katika Roho wake.*
- e. *Tuyatafute yaliyo juu.*
- f. *Tujihadhari na kujiamini kupita kiasi.*
- g. *Tuchukue hatua kali dhidi ya dhambi katika maisha yetu.*
- h. *Tuutoroke uwanja wa vita ... kukimbia dhambi na majaribu.*
- i. *Tukumbuke kwamba miili yetu ni Hekalu la Roho Mtakatifu.*
- j. *Tukumbuke kwamba tulinunuliwa kwa damu ya Yesu.*

11. *Kweli au Uwongo:* Mungu ni chanzo cha majaribu. Uwongo .

12. Pitia orodha [kurasa 148-149] ya njia za kukabiliana na majaribu.

- a. Ni ipi kati ya njia hizo ilikuwa muhimu zaidi katika ushindi wako hapo awali?
- b. Ukosefu wa njia ipi ulikuwa muhimu zaidi katika kushindwa kwako hapo awali?